*האחד תוגן לשתיהן · פי' האחד יחידי והשנים אחד חולן ואחד מייבם וחוזקא מיחלן והדר יבומי ל' מן השנים אחלן היחידי תחילה והדר יבומי ל' מן השנים אחר חלילת אחיו דממה נפשך מותר דאי חלן אחיו לזקוקתו א"כ מותר זה ליקח אחותה כיון דחלן אחיו פקע הזיקה ואי לא חלין לזוקתו א"כ זה ייבם זקוקתו אבל יבומי אחד מן השנים אחי' לאחר חלילת אחיו שאין כאן אחות זקוקתו כדפירשתי לא מישתרי דכיון דלא חלן היחידי לשתיהן איכא למיחש בזו שמתייבמת שמא זו יבמתו של יחיד ונמלא כונסה כפגע ביבמה לשוק בלא חלילה ולא מצינו לפרש דזוקא מיחלן והדר יבומי קאי אשנים אבל איפכא לא משום דשמא פגע באחות זקוקתו דהא מרישא שמעינן : והילכתא

אלא לאו דאמר להו "אחת מכם" וקתני אין אחיות מקודשות, לרבא קשיא רישא, לאביי קשיא סיפא, אביי מתרץ לטעמיה רבא מתרץ לטעמיה אביי מתרץ לטעמיה המקדש אשה ובתה, או אשה ואחותה באחת אינן מקודשות הא אחת מאשה ובתה (ה) מאשה ואחותה מקודשת, ואם אמר "הראויה לביאה תתקדש לי" אינה מקודשת ומעשה נמי בחמש נשים ובהן שתי אחיות וליקט אחד כלכלה של תאנים ואמר הראויה לי מכם תתקדש לי ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות ורבא מתרץ לטעמיה המקדש אחת מאשה ובתה או אחת מאשה ואחותה נעשה כמי שקידש אשה ובתה, או אשה ואחותה באחת ואינן מקודשות ומעשה נמי בחמש נשים ובהם שתי אחיות וליקט אחד כלכלה של תאנים ואמר "הרי כולכם ואחת משתי אחיות מקודשות לי בכלכלה זו" ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות *והמקדש את בתו סתם אין הבוגרות בכלל הא קטנות בכלל ואמאי 'קידושין שאין מסורין לביאה' נינהו, ותיובתא דרבא? שמע לך רבא *הכא במאי עסקינן כשאין שם אלא גדולה וקטנה "הא "בוגרות" קתני? מאי "בוגרות" בוגרות דעלמא, אי הכי מאי למימרא? הכא במאי עסקינן דשויתיה שליח מהו דתימא כי מקבל קידושי, אדעתה דידה קא מקבל, קמ"ל דלא שביק אינישׁ מידי ראית ליה הנאה מניה, מ"ל עסקינן דאמרה ליה "קידושי לדידך" אפ"ה *לא שביק אינישׁ מצוה דרמיא עליה ועביד מצוה דלא רמיא עליה ת"ש *מי שיש לו שתי בתי בנות משתי נשים ואמר קידשתי את בתי הגדולה ואיני יודע אם 'גדולה שבגדולות' ואם 'גדולה שבקטנות' אם 'קטנה שבגדולות' שהיא גדולה מן הגדולה שבקטנות' כולן אסורות חוץ מקטנה שבקטנות דברי ר"מ הכא במאי עסקינן "כשהוכרו ולבסוף נתערבו" דיקא נמי דקתני "איני יודע" ולא קתני אין ידוע ש"מ, אי הכי מאי למימרא? לאפוקי מדר' יוסי דאמר "לא מחיה אינישׁ *נפשיה לספיקא" קמ"ל דמחיה אינישׁ נפשיה לספיקא ת"ש *מי שקידש אחת משתי אחיות ואינו יודע איזו קידש נותן גט לזו ונט לזו הכא במאי עסקינן בשהוכרו ולבסוף נתערבו דיקא נמי דקתני "אינו יודע" ולא קתני אינו ידוע אי הכי מאי למימרא? סיפא איצטריכא ליה "מת ולו אח אחד חולץ לשתיהן, היו לו שנים אחד חולץ ואחד מייבם, אם קדמו ובנסו אין מוציאין אותם מידם" דוקא מיחליץ והדר יבומי אבל יבומי והדר מיחליץ לא דקא פגע באחות זקוקתו ת"ש *שנים שקדשו שתי אחיות זה אינו יודע איזו קידש זה אינו יודע איזו קידש, זה נותן שני גטין וזה נותן שני גטין הא שהוכרו ולבסוף נתערבו דיקא נמי דקתני "אינו יודע" ולא קתני אין ידוע, שמע מינה אי הכי מאי למימרא? סיפא איצטריכא ליה (מת ולזה) אח ולזה אח זה חולץ לשתיהן וזה חולץ לשתיהן, לזה אחד ולזה שנים

האחד

מקודשות

מאשה ואחותה נעשה כמי שקידש אשה ובתה או אחת באחת ואינן מקודשות ומעשה נמי בחמש נשים ובהם שתי אחיות וליקט אחד כלכלה של תאנים ואמר "הרי כולכם ואחת משתי אחיות מקודשות לי בכלכלה זו" ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות

אחות מקודשת אחותה

נקמן סד:

*הסבר זה על הסוגיים הקל לאו הסוגיים דף סוף פסוקיא בראש. דף לפני הסוגיים הא אתקל פקוסיא שטאת עלין. התוספות אומרת דף הכ"ט הבא. מיק אחרי הסוגיים.

(תיט) הגמ' מאיר לה הכיא מקודות בלך הבא. הכיוק הסוגיים הגמ' בלך עד תשהוכרו הגמ'

נקמן סד: מליס סח:

מהגה

"ואיני יודע"

הגנות "בשהוכרו ולבסוף נתערבו" מייס יט. סח. חוצות מאה בשאה

תוס' ר"י הזקן אין הבוגרות בכלל · ואינן צריכות גט שהרי אינן בידו לקדשה הא קטנות או נערות בכלל אפי' היו רבות כולן צריכות גט דקידושין שאינן מסורין לביאה הוו קידושי · גדולה וקטנה וקידושין מסורין לביאה נינהו שהרי ידוע מי קידש שהרי אין שם אלא אחת: ומאי בוגרות דמשמע רבות : בוגרות דעלמא כל איש ואיש שיש לו בוגרות אין הבוגרות בכלל הקידושין' ומ"ה אוקמא בבוגרת אחת דמינה דייקי' הא קטנה בכלל קדושין · ואי הוו רבות דייקינן הא קטנות ושמעינן מינה דקידושין שאין מסורין לביאה הוו קידושי: אי הכי דמיירי שאין שם אלא גדולה וקטנה ומאי בוגרת דעלמא מאי אחא לאשמועינן ששימה שהרי אין הבוגרת בידו לקדשה וכ"ת דדיוקא אחא לאשמועינן הא קטנה בכלל פשיטא שהרי אין שם אלא קטנה אחת והוי כמי שאין לו אלא בת אחת דאא"כ דמיירי דאיכא בוגרות טובא אע"ג דלגביה לא אשמועי' מידי דפשיטא שהרי אינן בידו לקדשן דיוקא אחא לאשמועינן הא קטנות בכלל לאשמועינן דאף שאין מסורין לביאה הוו קידושי : שליח עשתה אביה שליח לקדשה לכל מי שירצה' דידה דבוגרת' הנאה דכסף קדושה שלו מקטנה ולא מבוגרת : מי לא עסקי' · קושיא דוא כלום' וכי לא שמעינן מסתני' דקאמר במתלם שאין הבוגרת בכלל בשום ענין משמע דאפ' אמרה ליה כסף קדושין שלך וקבל לי קדושין וקדש בהו סתם דאפ"ה אין הבוגרת בכלל : ומשני אפ"ה כלומר אנה"נ כדקאמרת ולאמם דלא שביק אינישׁ מצוה דרמיא עליה [דכתיב] בנותיכם תנו לאנשים' ומסתברא אע"נ דהאי שיטה אליבא דרבא היא ולא קי"ל כוותיה ביע"ל קנ"ם ומצינו לאוקמא מתני' בבוגרות רבות[ומ"ם] קטנות בכלל אפ"ה הלכתא בכל האי שיטה כרבא דסברא מעליותא היא ולית בה פלוגתא וכ"כ הר"ם פ"מ חמש בנות נערות או קטנות אחת מבנותיך לא' מבני וכנון שעשאתה שליח' המשה

גנאי לכן אם אחת מכם · דלמא לאו אחת מכם הוא דלאו דלאו דלאו קידש זו לא קידש זו: רבא מתרץ · מתני' לטעמיה הא דקתני "כאחת" לאו למידק הא אחת מאשה ובתה מקודשת אלא ה"ק המקדש אחת מאשה ובתה הרי הוא כמו שקדשן כאחת ואין מקודשות דקידושין שאין מסורין לביאה הן : הרי כולכם ואחת משתי אחיות כו' · דהשתא לאו 'אחת' ואמור הוא דהא דאין אחיות מקודשות משום ספיקא הוא דלא ידע הי קדיש הא אי ידע בת זכייה היא הלכך עכריות מקודשות, והא דלא אוקמא כגון דאמר אחת מכם משום דקתני במתני' כולכם ואין לשבח הספרים ואמר דאחת מכולכם גרס וכגון שלא קידש אלא חדא דא"כ לא מתרלא הא דאמרינן לקמן (דף נב·) ממתני' אשה נעשית שליח לחברתה במקום שנעשית לה לרה : המקדש לא כתו מתם · אחת מבעותיך מקודשת לי : אין הבוגרות בכלל · אם יש בוגרות הרבה אין אחת מהן בספק קידושין הלכו להלעולך גט לפי שאין ברשותו לקבל להו קידושין : הא קטנות בכלל · ולריכות גט ואפי' הרבה : כשאין שם אלא בוגרת אחת וקטנה אחת · וכיון שאין הגדולה בספק אין קידושין אלא בקטנה וקידושי ודאי הן וה"ה אם היו שם גדולות הרבה כיון דאינן בכלל הוו להו קידושין בקטנה ולהכי אילטריך לשמיי כשאין שם אלא גדולה אחת דעל כרחך קטנ' דומיא דגדולות דייקינן ומהשתא דייק הכי הא קטנה בכלל: והא בוגרות קתני · מובא ולכותה דייקינן על כרחך הא קטנה בכלל' ולהיכא תרתי : בוגרות דעלמא · כל אים שיש לו בת בוגרת אין אותן הבוגרות בכלל קידושין שקבל אביה : אי הכי מאי למימרא · אי אמרת בשלמא בדאיכא מובא אילטריך למתני משום דיוקא דידה למידק הא קטנות בכלל לאשמועי' דקידושין שאין מסורין לביאה הוי קידושין אלא השתא לא איכא אילטריך ולא דיוקא דידה אילטריך דפשיטא דבבוגרת אין לו רשות ואין כאן עוד אלא קטנה וקידושין מסורין לביאה הן ופשיטא דהוו קידושין: דשויתיה שליח · לקדשה לכל הבא : דאית ליה סנאה מינה · דכסף קידושיה שלו : מי לא עסקינן · קושיא היא וכי לא שמעינן מינה ממתני' דאפי' אמרה לאביה בכלל: "קידושי לדידך" קתני ממי דאיכא בכלל: דרמיא עליה · דכתיב (ירמיה כט) ותת בנותיכם תנו לאנשים : גדולות · בנות הרלשונה : קטנות · בנות השניה : אם קטנה שבגדולות · וכ"ש אמלעית שבגדולות בספק זה ולגבי בנות שניה מקרי כולהו בנות גדולות : כולן אסורות · לאחריה עד שיתן גט ואפי' אמלעית שבקטנות לגבי קטנות אותה הבת גדולה היא ומשמעינן דהמקדש אחת משתי אחיות אסור לישא גט : שהוכרו · בשעת קידושין פירש לו : ולבסוף נתערבו · שכח איזו גדולה פירש לו : לאפוקי מדר' יוסי · דפליג באידך פירקא (לקמן דף סה:) ואמר כולן מותרות להנשא לאחריה בלא גט חוץ מן הגדולה שבגדולות : דלא מחיה אינישׁ נפשיה לספיקא · להזכיר שם 'גדולה' אם לא גדולה שבכולן שאם ישתכח הדבר שלא יהא בספק : אין מוציאין אותם מידם · אפי' לא כנס הראשון* את יבמתו ופגע באחות זקוקתו מאחר שכנסה השני פקע זיקה והוכרח לראשון לקיימה לאחות זקוקה דרבנן היא ולא קנסי ליה להוציא : אין ידוע · דקתני "היו שנים אחד חולץ ואחד מייבם" ולאשמועינן דוקא הכי : מיחלץ · אחד מייבם שני לשניה ממה נפשך אם זו תרוסת אחיו שפיר מייבם ואם לאו נכרית בעלמא היא ואינה אחות יבמתו הזקוקה לו דתיהוי דמיא לאחות אשתו שהרי נפקרה זיקת אחותה הימנה בחלילת אחיו ולא גזרו על אחות חלוצה משחלצה אלא על החלון לבדו דקא פגע באחות זקוקה, וכל זמן שלא חלץ א' מן האחין אסורה אחותה על כולן מדבריהם משום דדמיא לאחות אשתו : הכי גרסינן דיקא נמי דקתני ואין ידוע ולא קתני אין ידוע :

הגהות הב"ח

(ה) גמ' הא אחת מאשה ובתה או אחת מאשה ואחותה מקודשת ואם תאמר הראויה לי מכם לביאה תתקדשי לי אין אחיות מקודשות וכו' וליקט אחד אחד כלל וכן בסמוך :

גליון הש"ס

גמ' מאי למימרא · הגי' מאי בפ' ע"ב ועי' בשיטה מקובצת שם בשם הרמב"ן כתב ישאר קושיא: רש"י ד"ה דרמיא עליה דכתי' ואת בעותיכם כתובות ד' פט ע"ב ועי' בשיטה מקובצת שם בשם הרמב"ן כתב ישאר קושיא: רש"י ד"ה דרמיא עליה דכתי' ואת בעותיכם כתובות ד' נב ע"ב :

** בלשון הראשון מבין האחים שבנים נא קנין - נא כנס את היבמה אולא אחותה (דמיא אחות נקוקתו)

* הגי' בסא' מאי ביאמות כך: "אחת - לבה אחת ולבו" "הראשון" (נוסח דאמתיבנא - אולי יש לגרס הראשון) של "לבה" לבין יבמה לבה"

* מי שיש לו שתי בתי בנות משתי נשים

בת בת בת בת
① ② ③ ④

ג"כ קכו. בבוכות מב מלין כ: ◊ ריבא - בלי בקושי קלה ראו אילו, ואלו לאמר לאמר לקבל את בראה בראה קלון, לא אמרו כרש לה לדת ואתרלנת בלבד ומן בל מיכה לדבא יבמות כנ:

* הו לו בנים - א' חולץ ואיבמה

① ② ③ ④
מייבם חולץ

גם זה שם

* מתני' - לבה אחת ולבו "הראשון" (נוסח דאמתיבנא - אולי יש לגרס הראשון) של "לבה" לבין יבמה לבה"

"אחתו - אחתו" מאאת ואין הגי' אחתו לבה ...)

כתובות ד' נב ע"ב

** בלשון הראשון מבין האחים שבנים נא קנין - נא כנס את היבמה אולא אחותה (דמיא אחות נקוקתו)